

სიხლუე ქართულ ეკონომიკურ ტერმინოლოგიაში NOVELTY IN GEORGIAN ECONOMIC TERMINOLOGY

Inflation and its Modifications (On the Terminological Aspect)

Vladimer Papava

*Academician, Professor at Iv. Javakishvili
Tbilisi State University,
vladimer.papava@tsu.ge*

Vakhtang Charaia

*Associate Professor at University of
Business and Technology
vakhocharaia@gmail.com*

The traditional inflation index regrettably fails in developing countries. Some of the commodity groups do not reflect the problems of the low income population. Agrarian inflation – agflation, becomes more and more popular in economics. The paper proposes a statistical indicator – munflation, which reflects price fluctuations on medication, utilities and nutrition. Additionally, for countries where import exceeds export by several times, obviously, it is necessary that price changes be calculated for imported goods and services (imflation).

Keywords: *Inflation, agflation, munflation, imflation*

JEL Codes: *E31, I32, O13, P36, P46*

New terms emerge in the development of economic science. This process is the result of the enrichment of this field of science, the further result of the new understanding of economic development and the possibility for deepening research. One such phenomenon, in which a new understanding of economic processes is reflected, is inflation. As it is known, inflation as a macroeconomic indicator of the change in prices of the consumer basket is of particular importance in any country for the analysis of the existing macroeconomic situation and for its forecasting as well. Post-communist

Georgia has a negative experience when it gets into a hyperinflationary spiral (Gurgenidze, Lobzhanidze, Onoprishvili, 1994; Khaduri, 2005) which was overcome by the implementing of the complex economic reforms (Kakulia, 2008; Papava, 1996, 2011; Wang, 1999; Wellisz, 1999).

According to internationally recognized standards, the National Statistics Office of Georgia has been carrying out inflation (consumer price index) monitoring since 1992 in six cities (Tbilisi, Kutaisi, Batumi, Gori, Telavi, Zugdidi). This includes more than 1,700 retail outlets. The consumer basket, from which the average level of inflation is calculated, combines 12 commodity groups with appropriate specific weights. Among these groups are: food and non-alcoholic beverages (30,1%), alcoholic beverages, tobacco (6,4%), clothing and footwear (3,4%), housing, water, electricity, gas and other fuels (8,4%), healthcare (8,4%), transport (13,1%), communication (3,7%), furnishings, household equipment and maintenance (6,6%), recreation and culture (6,4%), education (4,7%), restaurants and hotels (4.1%), miscellaneous goods and services (4.9%) (GeoStat, 2019).

Although this basket is quite balanced and contains all the necessary products for human beings, most of these commodity groups do not actually reflect the population's real needs in Georgia as well as in any developed and especially poor countries. Namely, for Georgia, where poverty is the most acute problem for 30% of the population (NDI, 2017), the price dynamics of expensive alcoholic beverages, furniture, leisure and entertainment, hotels, cafes and restaurant services virtually has no importance. Therefore, the consumer basket comprehensiveness for people in poverty is the weak side of this basket because it does not adequately reflect the structure of their actual spending.

Hence, those modifications of the inflation index were put on the agenda which more adequately reflect the dynamics of the change in price level for important products for a relatively poor country.

The first step towards solving this problem was the introduction of the **agflation**, the agrarian inflation index (indicator for the average price change for agricultural products). The term agflation is relatively new and its introduction was associated with a significant increase in prices for fruit, eggs, grains and other food products in 2006-2007 (Charaia, Papava, 2018; Chorafas, 2011). The measurement of agflation is particularly important for developing and relatively poor countries which are characterized by the price rise in the main food products, such as in India (Suryanarayana, 2008).

It should be taken into account that agflation is not only a problem for developing countries but it is also experienced by the European Union (IMF, 2008).

A study of the problem has shown that the use of the agflation indicator alone together with inflation is not enough and it is necessary to use other indicators (Papava, Charaia, 2017). In particular, in relatively poor countries, the population attaches particular importance not only to the average level of prices but especially toward nutrition, medication and utilities (mainly water, electricity, gas and other.) Therefore, we have in-

troduced the **munflation** indicator. The first three letters of the word are “medication,” “utilities” and “nutrition” (Charaia, Papava, 2017a, 2017b; Papava, Charaia, 2017).

For those countries where the import exceeds export several times, it is obviously appropriate to calculate not only the traditional inflation rate but also the consumer basket composed only by its imported goods and services which will be adjusted according to the change of the national currency exchange rate. This indicator is **imflation** and the name is derived from the combination of two terms: “import” and “inflation” (Charaia, Papava, 2017a, 2017b; Papava, Charaia, 2017).

The scope of usage of these new indicators created from the inflation index modification is quite extensive as they give the opportunity to make the analysis and prediction of economic developments from different angles. In addition, the issue of the improvement of the mechanism of inflation targeting by central banks should become the subject of a separate study (Charaia, Papava, 2017c).

References:

- Charaia V. Papava V., 2018. Agflation and other Modifications of Inflation (the cases of Georgia and its neighboring countries). *Annals of Agrarian Science*, Vol. 16, No. 2, pp. 201–205, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1512188718300897?via%3Dihub>
- Charaia V., Papava V., 2017a. From Inflation to Imflation, Agflation and Munflation. *The Market Oracle*, April 6, <http://www.marketoracle.co.uk/Article58686.html>
- Charaia V., Papava V., 2017b. Inflation Index Modifications and Expediency of their Application for Georgia. *GFSIS Expert Opinion*, No. 77. <https://www.gfsis.org/files/library/opinion-papers/77-expert-opinion-eng.pdf>
- Charaia V., Papava V., 2017c. The Role of Inflation and its Targeting for Low-Income Countries (Lessons from Post-Communist Georgia). *European Journal of Economic Studies*, Vol. 6, No. 2, pp. 96–103, http://ejournal2.com/journals_n/1504096069.pdf
- Chorafas D. N., 2011. *Energy, Environment, Natural Resources and Business Competitiveness: The Fragility of Interdependence*. New York: Routledge, 386 p.
- GeoStat, 2019. Inflation Calculation Methodology Note. *National Statistics Office of Georgia*. <https://www.geostat.ge/media/20514/Inflation-Calculation-Methodology-Note-2019.pdf>
- Gurgenzidze L., Lobzhanidze M., Onoprishvili D., 1994. Georgia: From Planning to Hyperinflation. *Communist Economies & Economic Transformation*, Vol. 6, No. 2, pp. 259–289.
- IMF, 2008. “Agflation” in the New Member States—Some Stylized Facts. *International Monetary Fund*, <https://www.imf.org/external/CEE/2008/120107.pdf>
- Kakulia M., 2008. Before and After the Introduction of the Lari: Georgian National Currency in Retrospect. In: E. M. Ismailov, ed. *Central Eurasia: National Currencies*. Stockholm: CA&CC Press, pp. 176–187.

- Khaduri N., 2005. Mistakes Made in Conducting Economic Reforms in Post-Communist Georgia. *Problems of Economic Transition*, Vol. 48, No. 4, pp. 20–24.
- NDI, 2017. NDI Poll: Economy Still Top Concern for Georgians; Support for NATO and EU Stable." *National Democratic Institute*, **January 17**, <https://www.ndi.org/publications/ndi-poll-economy-still-top-concern-georgians-support-nato-and-eu-stable>
- Papava V., 1996. The Georgian Economy: From 'Shock Therapy' to 'Social Promotion'. *Communist Economies & Economic Transformation*, Vol. 8, No. 2, pp. 251–267.
- Papava V., 2011. On the First-Generation Post-Communist Reforms of Georgias Economy (A Retrospective Analysis). *The Caucasus & Globalization*, Vol. 5, Issue 3–4, pp. 20–30.
- Papava V., Charaia V., 2017. O neobkhozimosti modifikatsii pokazatelija inflyatsii dlia otноситel'no bednykh stran mira i opyt Gruzii [On the Necessity of Modification of the Inflation Index for the Relatively Poor Worlds and Georgia's Experience]. *Ekonomisti*, No 3, pp. 6–19. (In Russian.)
- Suryanarayana M. H., 2008. Agflation and the PDS: Some Issues. *Indira Gandhi Institute of Development Research WP-2008-009*, April, <http://www.igidr.ac.in/pdf/publication/WP-2008-009.pdf>
- Wang J.-Y., 1999. The Georgian Hyperinflation and Stabilization. *IMF Working Paper WP99/65*, May 1, <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2016/12/30/The-Georgian-Hyperinflation-and-Stabilization-3020>
- Wellisz S., 1999. Georgia: A Brief Survey of Macroeconomic Problems and Policies. *Russian & East European Finance and Trade*, Vol. 35, No. 1, pp. 6–31.

ინფლაცია და მისი მოდიფიკაციები (ტერმინოლოგიური ასპექტის შესახებ)

ვლადიმერ პაპავა

აკადემიკოსი, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი
vladimer.papava@tsu.ge

ვახტანგ ჭარაია

პიზნესისა და ტექნოლოგიების უნივერსიტეტის
ასოცირებული პროფესორი
vakhocharaia@gmail.com

ინფლაციის ტრადიციული მაჩვენებელი, სამწუხაროდ, არ არის საკმარისი განვითარებად ქვეყნებში. ზოგიერთი სასაქონლო ჯგუფი არ ასახავს დაბალშემოსავლიანი მოსახლეობის პრობლემებს. აგრარული ინფლაცია, ანუ აგფლაცია ეკონომიკურ მეცნიერებაში სულ

უფრო და უფრო პოპულარული ხდება. სტატიაში შემოთავაზებულია მანფლაციის სტატისტიკური მაჩვენებელი, რომელიც ასახავს ფასების ცვლილებას მედიკამენტებზე, კომუნალურ მომსახურებასა და საკვებ პროდუქტებზე. იმ ქვეყნებისთვის, სადაც იმპორტი რამდენჯერმე აღემატება ექსპორტს, აშკარაა, რომ აუცილებელია ფასების ცვლილება გაანგარიშებულ იქნეს იმპორტული საქონლისა და მომსახურების მიმართ (ინფლაცია).

საკვანძო სიტყვები: ინფლაცია, აგფლაცია, მანფლაცია, იმფლაცია

ეკონომიკური მეცნიერების განვითარების კვალობაზე ჩნდება ახალი ტერმინები. ეს პროცესი არის მეცნიერების ამ დარგის გამდიდრების, ეკონომიკური მოვლენების ახლებური გააზრების შედეგი და კვლევის გაღრმავების შესაძლებლობა. ერთ-ერთი ასეთი მოვლენა, რომელთან მიმართებაშიც იკვეთება ეკონომიკური პროცესების ახლებური გააზრება, ინფლაციაა.

როგორც ცნობილია, ინფლაციას, როგორც სამომხმარებლო კალათის ფასების დონის ცვლილების ამსახველ მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლს, განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ნებისმიერ ქვეყანაში, როგორც არსებული მაკროეკონომიკური სიტუაციის ანალიზისათვის, ისე მისი პროგნოზირებისათვის. პოსტკომუნისტურ საქართველოს აქვს ის ცუდი გამოცდილება, როცა მას მოუწია ჰიპერინფლაციურ სპირალში მოხვედრა (Gurgenidze, Lobzhanidze, Onoprishvili, 1994; Khaduri, 2005), რაც კომპლექსური ეკონომიკური რეფორმის გატარების გზით იქნა დაძლეული (Kakulia 2008; Papava 1996, 2011; Wang 1999; Wellisz 1999).

საერთაშორისოდ აღიარებული სტანდარტების მიხედვით, საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური ინფლაციის მონიტორინგს 1992 წლიდან ექვს ქალაქში (თბილისი, ქუთაისი, ბათუმი, გორი, თელავი, ზუგდიდი) ახორციელებს. მოცულია საცალო ვაჭრობის და მომსახურების 1700 ობიექტზე მეტი. სამომხმარებლო კალათა, საიდანაც ინფლაციის საშუალო დონე გამოიანგარიშება, აერთიანებს 12 სასაქონლო ჯგუფს შესაბამისი ხვედრითი წონების გათვალისწინებით. ამ ჯგუფებს შორისაა: სურსათი და უალკოჰოლო სასმელები (30,1%), ალკოჰოლური სასმელები, თამბაქო (6,4%), ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი (3,4%), საცხოვრებელი სახლი, წყალი, ელექტროენერგია, აირი და სათბობის სხვა სახეები (8,4%), ავეჯი, საოჯახო ნივთები და მორთულობა, სახლის მოვლა-შეკეთება (6,6%), ჯანმრთელობის დაცვა (8,4%), ტრანსპორტი (13,1%), კავშირგაბმულობა (3,7%), დასვენება, გართობა და კულტურა (6,4%), განათლება (4,7%), სასტუმროები, კაფეები და რესტორნები (4,1%), სხვა საქონელი და მომსახურება (4,9%) (საქსტატი, 2019).

მართალია, აღნიშნული კალათა საკმაოდ დაბალანსებულია და მოიცავს ადამიანისთვის საჭირო ყველა პროდუქტს, თუმცა, ამგვარი სასაქონლო ჯგუფების უმრავლესობა რეალურად არ ასახავს საქართველოს, ისევე როგორც ნებისმიერი განვითარებადი, განსაკუთრებით კი ლარიზი ქვეყნების მოსახლე-

ობის რეალურ პრობლემებს. კერძოდ, საქართველოსთვის, სადაც მოსახლეობის 30%-სათვის სიღარიბე უმწვავეს პრობლემას წარმოადგენს (NDI, 2017), პრაქტიკულად არავითარი მნიშვნელობა არ აქვს ძვირადღირებულ ალკოჰოლურ სასმელებზე, ავეჯზე, აგრეთვე დასვენებასა და გართობაზე, სასტუმროების, კაფეების და რესტორნების მომსახურებაზე ფასების დინამიკას. მაშასადამე, სამომხმარებლო კალათის ყოვლისმომცველობა იმ ადამიანებისათვის, ვისთვისაც სიღარიბე მნიშვნელოვანი პრობლემაა, არის ამ კალათის სუსტი მხარე, რადგანაც ადეკვატურად ვერ ასახავს მათი ფაქტობრივი ხარჯების სტრუქტურას.

აქედან გამომდინარე, დღის წესრიგში დადგა ინფლაციის მაჩვენებლის ისეთი მოდიფიკაციების შემუშავება, რაც უფრო ადეკვატურად ასახავს შედარებით ღარიბი ქვეყნისთვის მნიშვნელოვან პროდუქტებზე ფასების დონის დინამიკას.

მოცემული პრობლემის გადაწყვეტის მიმართულებით პირველი ნაბიჯი გადაიდგა აგრარული ინფლაციის (სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტებზე ფასების საშუალო დონის ზრდის), ანუ **აგფლაციის (Agflation)** მაჩვენებლის შემოღებით. ტერმინი – აგფლაცია შედარებით ახალია და მისი შემოღება 2006-2007 წლებში ხილზე, კვერცხზე, მარცვლეულ კულტურებსა და სხვა საკვებ პროდუქტებზე ფასების მნიშვნელოვან ზრდას უკავშირდებოდა (Charaia, Papava, 2018; Chorafas, 2011). აგფლაციის გაზომვა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია განვითარებადი, შედარებით ღარიბი ქვეყნებისთვის, რომელთათვისაც დამახასიათებელია კვების ძირითადი პროდუქტების გაძვირება, რისი თვალსაჩინო მაგალითიც ინდოეთია (Suryanarayana, 2008).

გასათვალისწინებელია, რომ აგფლაცია არამარტო განვითარებადი ქვეყნების პრობლემაა, რასაც ევროკავშირის გამოცდილებაც ადასტურებს (IMF, 2008).

საკითხის შემდგომმა კვლევამ აჩვენა, რომ ინფლაციასთან ერთად მარტო აგფლაციის მაჩვენებლის გამოყენება სულაც არ არის საკმარისი, საჭიროა სხვა მაჩვენებლებიც (პაპავა, ჭარაია, 2017). კერძოდ, შედარებით ღარიბ ქვეყნებში მოსახლეობა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს არამარტო და არა იმდენად იმას, თუ ფასების საშუალო დონე როგორია, არამედ, უწინარეს ყოვლისა, იმას, თუ როგორ იცვლება ფასები საშუალოდ სურსათთან ერთად, მკურნალობასა და კომუნალურ მომსახურებაზე (ძირითადად წყალი, ელექტროენერგია, გაზი და სხვ.). აქედან გამომდინარე, ჩვენ შემოვიღეთ **მანფლაციის (Munflation)** მაჩვენებელი. ამ სიტყვის პირველი სამი ასოთი იწყება ინგლისურ ენაზე სიტყვები – მკურნალობა (Medication), კომუნალური მომსახურება (Utilities) და კვება (Nutrition) (პაპავა, ჭარაია, 2017; Charaia, Papava, 2017a; Папавა, Чарая, 2017).

მანფლაციის გაანგარიშებისათვის საჭიროა ინფლაციის სამომხმარებლო კალათიდან მკურნალობის, კომუნალური მომსახურების და საკვები პრო-

დუქტების შესაბამისი პარამეტრების გამოყოფა. უკანასკნელი კომპონენტი კი იმავდროულად გამოიყენება აფლაციის გასაანგარიშებლად.

იმ ქვეყნებისათვის კი, სადაც იმპორტი რამდენჯერმე აღემატება ექსპორტს, აშკარად მიზანშეწონილია არამარტო ტრადიციული ინფლაციის მაჩვენებლის, არამედ იმპორტირებული საქონლისა და მომსახურებით შედგენილი სამომხმარებლო კალათის მიხედვითაც გათვლა. ეს მაჩვენებელი არის **იმფლაცია (Imflation)** და ეს სახელწოდება წარმოქმნილია ორი ტერმინის – „იმპორტის“ და „ინფლაციის“ გაერთიანებით (პაპავა, ჭარაია 2017; Charaia, Papava 2017a; Папавა, Чарая 2017).

ინფლაციის მოდიფიკაციით შექმნილი მაჩვენებლების გამოყენების არეალი კი საკმაოდ ვრცელია, რადგანაც ის იძლევა იმის საშუალებას, რომ უფრო მრავალფეროვანი გახდეს ეკონომიკური მოვლენების ანალიზი და პროგნოზირება. ასევე ცალკე შესწავლის საგანი უნდა გახდეს ცენტრალური ბანკების მიერ ინფლაციის თარგეთირების მექანიზმის სრულყოფის საკითხი (Charaia, Papava 2017b).

ლიტერატურა:

- Charaia V. Papava V., 2018. Agflation and other modifications of inflation (the cases of Georgia and its neighboring countries). *Annals of Agrarian Science*, Vol. 16, No. 2, pp. 201–205, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1512188718300897?via%3Dihub>
- Charaia V., Papava V., 2017a. From Inflation to Imflation, Agflation and Munflation. *The Market Oracle*, April 6, <<http://www.marketoracle.co.uk/Article58686.html>
- Charaia V., Papava V., 2017b. The Role of Inflation and its Targeting for Low-Income Countries (Lessons from Post-Communist Georgia). *European Journal of Economic Studies*, Vol. 6, No. 2, pp. 96–103, <http://ejournal2.com/journals_n/1504096069.pdf
- Chorafas D. N., 2011. *Energy, Environment, Natural Resources and Business Competitiveness: The Fragility of Interdependence*. New York: Routledge, 386 p.
- Gurgenzidze L., Lobzhanidze M., Onoprishvili D., 1994. Georgia: From Planning to Hyperinflation. *Communist Economies & Economic Transformation*, Vol. 6, No. 2, pp. 259–289.
- IMF, 2008. “Agflation” in the New Member States—Some Stylized Facts. *International Monetary Fund*, <<https://www.imf.org/external/CEE/2008/120107.pdf>
- Kakulia M., 2008. Before and After the Introduction of the Lari: Georgian National Currency in Retrospect. In: E. M. Ismailov, ed. *Central Eurasia: National Currencies*. Stockholm: CA&CC Press, pp.176–187.
- Khaduri N., 2005. Mistakes Made in Conducting Economic Reforms in Post-Communist Georgia. *Problems of Economic Transition*, Vol. 48, No. 4, pp. 20–24.
- NDI, 2017. NDI Poll: Economy Still Top Concern for Georgians; Support for NATO and EU Stable.” *National Democratic Institute*, January 17, <https://www.ndi.org/publications/ndi-poll-economy-still-top-concern-georgians-support-nato-and-eu-stable>

- Papava V., 1996. The Georgian Economy: From 'Shock Therapy' to 'Social Promotion'. *Communist Economies & Economic Transformation*, Vol. 8, No. 2, pp. 251–267.
- Papava V., 2011. On the First-Generation Post-Communist Reforms of Georgia's Economy (A Retrospective Analysis). *The Caucasus & Globalization*, Vol. 5, Issue 3–4, pp. 20–30.
- Suryanarayana M. H., 2008. Agflation and the PDS: Some Issues. *Indira Gandhi Institute of Development Research WP-2008-009*, April, <http://www.igidr.ac.in/pdf/publication/WP-2008-009.pdf>
- Wang J.-Y., 1999. The Georgian Hyperinflation and Stabilization. *IMF Working Paper WP99/65*, May1. <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2016/12/30/The-Georgian-Hyperinflation-and-Stabilization-3020>
- Wellisz S., 1999. Georgia: A Brief Survey of Macroeconomic Problems and Policies. *Russian & East European Finance and Trade*, Vol. 35, No. 1, pp. 6–31.
- ПапаваВ., ЧараяВ., 2017.О необходимости модификации показателя инфляции для относительно бедных стран мира и опыт Грузии. *Ekonomisti*, № 3, С. 6–19.
- პაპავა ვ., ჭარაია ვ., 2017. ინფლაციის მაჩვენებლის მოდიფიკაციები და მათი საქართველოსთვის გამოყენების მიზანშეწონილობა. *GFSIS ექსპერტის აზრი*, No. 77, <https://www.gfsis.org/files/library/opinion-papers/77-expert-opinion-geo.pdf>
- საქსტატი, 2019. ინფლაციის გაანგარიშების მეთოდოლოგიის შესახებ. სტატისტიკის ეროვნული სამსახური, http://www.geostat.ge/cms/site_images/_files/georgian/methodology/price/samomxmareblo%20kalatis%20metodologiis%20shesaxeb%202019.pdf